

Bristande ankarband

En rapport om ett bristande ankarband har meddelats till SXX Båttekniska nämnd via SXX Båttekniskt Forum.

Det är Kjell Johnsson i SXX Blekingekrets som råkat ut för brottet i sitt ankarband år 2004 och som också låtit utföra dragprov på bandet i ett professionellt laboratorium. Bandet av polyester, 26 mm brett och 56 m långt, hade varit monterat på båt i 16 år. Det var upprullat på en bobin av rökfärgad polykarbonatplast med ventilationshål. Bandet var tillverkat av Ankarolina AB i Vårgårda.

Den ursprungliga, uppgivna brottlasten var 25 kN, (kilonewton).

Kraften 25 kN eller 25 000 N motsvarar i äldre kraftenheter ungefär 2 500 kilopond eller 2 500 kilogramkraft.

Bandets yttre del, som varit exponerat för dagsljuset, hade under dessa 16 år fått sin brottlast minskad till 2,4 kN. Det vill säga att styrkan hade sjunkit till ca 10 % av begynnelsevärdet, vilket motsvarar en sänkning med ca 6 % per år.

Bandets inre ända, som varit tämligen ljusskyddad innerst i bobinen och aldrig använts, hade fått styrkan nedsatt till 11 kN eller 44 %, motsvarande en sänkning med ca 3,5 % per år. .

Rekommendation från Båttekniska nämnden till användare

Ankarband som varit utsatt för dagsljus i 5 säsonger bytes. Ankarband som varit väl skyddade mot ljus byts efter 10 säsonger. Dessa rekommendationer stöds av 7 mätningar men på endast ett band men å andra sidan finns kunskaper om att textil- och linmaterial skadas av dagsljus, speciellt av dess ultravioletta del.

Eftersom ingen vet vem som handhar utrustningen om 5 eller 10 år så märk den med etiketten: "Bandet byts år 2xxx på grund av avtagande hållfasthet".

Skydda bandet mot åldring genom att stänga ute dagsljuset. En textilhuv till bobinen är en möjlighet. Huvans utsida görs lämpligen UV-skyddad och vit. Vit eftersom det är den färg som blir mest värmd av solen och därför att värme åldrar många material. Huvans insida görs lämpligen svart för att absorbera det ljus som ändå slinker in, t ex genom yttertyget och genom behövliga dränerings- och ventilationsöppningar i huvans nederdel.

Bandstumpen mellan ankare och bobin kan vara svår att skydda mot ljus, ett sätt kan vara att ge den en UV-säker strumpa eller byta den mot kätting.

Rekommendation från Båttekniska nämnden till tillverkare och återförsäljare

Redan tillverkade band förses med varningsetikett som anger behovet av att byta band efter av tillverkaren angiven tid.

Kommande band och bobiner förbättras med tillräckligt UV-skydd eller på annat sätt. Återförsäljare uppmanas skriva om detta i sina kundinformationer.

Andra utföranden som också berörs

För ankarband finns det konkurrerande bobiner som är tillverkade i rostfri tråd där bandet ligger ännu mer öppet för dagsljuset.

Många båtar, framförallt motorbåtar har ankarwinschsystem på aktern med band eller normal ankarlina. För dem bör även rekommendationerna gälla med byte, eller i alla fall avkapning av den yttre delen på någon halvmeter som alltid ligger oskyddad i solen. Efter avkapning kanske man knopar bandet till ankaret. Det ger visserligen en försvagning, men på sikt skulle ljuset ge en större försvagning.